

ที่ อว ๐๒๐๐.๕/ว๑๒๕๖๐

ถึง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่
เป็นส่วนราชการและในกำกับ/สถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขอส่งบทความ
เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จำนวน ๕ เรื่อง ได้แก่ (๑) ข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับการเดินทางไปราชการ (๒) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการประชุมลับ (๓) ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ
ปลอมแปลงลายมือชื่อ (๔) การเปิดเผยสำนวนได้สวน และ (๕) ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร
ประกอบสำนวนคดี รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ หรือสแกนคิวอาร์โค้ดท้ายหนังสือฉบับนี้
และสามารถดูบทความย้อนหลังได้ที่ www.oic.go.th > เมนู “องค์ความรู้” > บทความ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเผยแพร่ต่อไป ทั้งนี้ สามารถเรียกดูรายละเอียดได้จากเว็บไซต์
สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (www.ops.go.th) ในหัวข้อ :
ประกาศ > เลือกหนังสือแจ้งเวียนหน่วยงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

สุทนต์ สารจำปา

บทความ

<https://tinyurl.com/4z95kva3>

กลุ่มสื่อสารองค์กร

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๗๒๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Pr@mhesi.go.th

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเดินทางไปราชการ

เรื่องนี้เป็นกรณีที่มีผู้ร้องขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ซึ่งประกอบด้วยกำหนดการปฏิบัติภารกิจราชการของเจ้าหน้าที่ มาดูกันว่ากรณีนี้หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอได้หรือไม่ อย่างไร

นายอินตาได้มีหนังสือถึงสำนักงาน ป. ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเดินทางไปราชการของนายแก้วคำซึ่งประกอบด้วย บันทึกการขออนุญาตเดินทางไปราชการ เอกสารการอนุมัติให้นายแก้วคำไปราชการ แบบฟอร์มคำขอเบิกค่าพยาน และกำหนดการ ตารางภารกิจปฏิบัติราชการของนายแก้วคำ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ เนื่องจากนายอินตาไม่เชื่อว่านายแก้วคำเดินทางไปปฏิบัติราชการในวันดังกล่าวโดยสำนักงาน ป. ได้มีคำสั่งให้เปิดเผยเอกสารบันทึกการขออนุญาตเดินทางไปราชการ เอกสารการอนุมัติให้นายแก้วคำไปราชการ แบบฟอร์มคำขอเบิกค่าพยานแก่นายอินตา แต่ปฏิเสธการเปิดเผยเอกสารกำหนดการ ตารางภารกิจปฏิบัติราชการของนายแก้วคำโดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีรายชื่อของพยานบุคคลในเรื่องที่อยู่ระหว่างการสอบสวนจึงไม่สามารถเปิดเผยได้ นายอินตาจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่เอกสารกำหนดการ ตารางภารกิจปฏิบัติราชการของนายแก้วคำ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การเปิดเผยจะทำให้ผู้อุทธรณ์เชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย แต่เนื่องจากข้อมูลข่าวสารดังกล่าวปรากฏข้อมูลของผู้ซึ่งเป็นพยานบุคคลซึ่งต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ อีกทั้งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายจึงมีคำวินิจฉัยให้สำนักงาน ป. เปิดเฉพาะกำหนดการ ตารางภารกิจปฏิบัติราชการของนายแก้วคำ ณ วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ โดยปกปิดข้อมูลของพยานบุคคลที่ปรากฏในเอกสารดังกล่าวแก่นายอินตา

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐๒ ๒๘๓ ๔๖๗๘-๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๑๖๘/๒๕๖๘)

นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการประชุมลับ

เรื่องนี้เป็นกรณีที่ผู้ร้องขอรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัย และการให้ออกจากราชการซึ่งกำหนดชั้นความลับไว้ มาดูกันว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนั้นเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไร

นางสาวเกศราได้มีคำขอข้อมูลข่าวสารจากเทศบาลเมืองสุขนิยมเกี่ยวกับรายงานการประชุม คณะอนุกรรมการพิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการ ในคราวประชุมพิจารณาความผิดทางวินัยของนายอิสรา กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่เทศบาลเมืองสุขนิยม ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่าเป็นเอกสารลับของทางราชการ การเปิดเผยจะทำให้การ บังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ และมีเอกสารบางส่วนที่เป็น ความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นางสาวเกศราจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ได้แก่รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการ พิจารณาดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการ ในคราวประชุมพิจารณาความผิดทางวินัยของนายอิสรา กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งการดำเนินการทางวินัยได้เสร็จสิ้นแล้ว จึงเป็นข้อมูล ข่าวสารที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) และไม่เข้าลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐใน การดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใดตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แม้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะได้กำหนดชั้นความลับไว้ก็ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารที่จะพิจารณาวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ตามข้อ ๒๔ แห่งระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของ ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงาน ของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายจึงมีคำวินิจฉัยให้เทศบาล สุขนิยมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเฉพาะข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรณีของนายอิสราเท่านั้น

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐๒ ๒๘๓ ๔๖๗๘-๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๑๗๑/๒๕๖๘)

นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปลอมแปลงลายมือชื่อ

เรื่องนี้เป็นกรณีที่ผู้อุทธรณ์สงสัยว่าอาจถูกบุคคลอื่นปลอมแปลงลายมือชื่อในการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุได้ร้องขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปลอมแปลงลายมือชื่อตนเอง มาดูกันว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนั้นเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไร

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระยาได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีมีผู้ร้องเรียนว่า เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระยาปลอมแปลงลายมือชื่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏพระยาในการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงได้เชิญนายยิ่งรักมาให้อธิบายต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ต่อมานายยิ่งรักได้มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารที่มีการร้องเรียนว่ามีการปลอมแปลงลายมือชื่อตนเอง แต่มหาวิทยาลัยราชภัฏพระยาปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงอันเป็นกระบวนการภายในซึ่งยังดำเนินการไม่เสร็จสิ้น การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายยิ่งรักจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือเอกสารที่อาจมีการปลอมแปลงลายมือชื่อนายยิ่งรัก ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายจึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐๒ ๒๘๓ ๔๖๗๘-๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๑๗๒/๒๕๖๘)

นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

การเปิดเผยสำนวนไตสวน

เรื่องนี้เป็นกรณีการขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสอบสวนการไตสวนเรื่องร้องทุกข์ทั้งหมดที่ใช้ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ที่มีคำวินิจฉัยยกคำร้องทุกข์ มาดูว่าจะเปิดเผยได้หรือไม่

นายถาวร ได้ยื่นคำร้องทุกข์กล่าวโทษ กรณีการเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม แต่คณะกรรมการ A มีมติยกคำร้อง นายถาวรจึงมีหนังสือไปยังสำนักงาน B เพื่อคัดถ่ายสำเนาเอกสารการสอบสวนทั้งหมดที่ใช้ประกอบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ A เพื่อทราบถึงสาเหตุการยกคำร้องดังกล่าว ซึ่งสำนักงาน B มีหนังสือถึงนายถาวร อนุญาตให้คัดถ่ายได้เฉพาะคำร้องและบันทึกถ้อยคำของนายถาวรเท่านั้น แต่ปฏิเสธเอกสารอื่นในสำนวนการไตสวนการสอบสวนการเลือกตั้งของจังหวัด C โดยให้เหตุผลว่า เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปกปิดเป็นความลับ เพราะถือว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยมีรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ร้องหรือพยานบุคคล ซึ่งหากเปิดเผยอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ (๔) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง มาตรา ๔๑ วรรคสาม ได้บัญญัติห้ามมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการสอบสวนหรือไตสวนจึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้ นายถาวรจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างประเทศ ความมั่นคงและการเมือง วินิจฉัยว่า การขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำเนาเอกสารการสอบสวนในสำนวนการไตสวนทั้งหมดที่ใช้ประกอบคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ A เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คณะกรรมการ A ได้มีคำวินิจฉัยให้ยกคำร้องของนายถาวร และได้แจ้งผลคำวินิจฉัยที่เสร็จสิ้นและยุติให้นายถาวรทราบแล้ว การเปิดเผยสำนวนการสอบสวนในการไตสวนจึงไม่เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการ A อันจะทำให้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ หรือไม่อาจสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับการเปิดเผยดังกล่าวจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการตรวจสอบได้ในกระบวนการไตสวนของสำนักงาน B และการพิจารณาของคณะกรรมการ A รวมทั้งนายถาวรเป็นผู้ร้องเรียนกล่าวหาตามคำวินิจฉัยดังกล่าว จึงเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในข้อมูลข่าวสารสมควรได้รับทราบข้อมูลสำนวนการไตสวน พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่นายถาวร โดยให้ลบ ตัด ทอน หรือทำโดยประการอื่นใดที่ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ปรากฏในสำนวนดังกล่าว ได้แก่ ชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด อายุ เชื้อชาติ สัญชาติ อาชีพ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ หมายเลขประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูลทางทะเบียนราษฎร ภาพถ่ายหรือลายมือชื่อพยานผู้ให้ถ้อยคำ รวมทั้งข้อความอื่นใดที่อาจทำให้ทราบได้ว่าพยานหรือผู้ให้ถ้อยคำเป็นบุคคลใด

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ - ๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างประเทศ ความมั่นคงและการเมือง
ที่ ตม ๑๐/๒๕๖๗

นางสาววิชา อ่อนละมุน นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรประกอบสำนวนคดี

เรื่องนี้เป็นกรณีการอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรของบุคคล ตามรายชื่อในพินัยกรรม เพื่อนำไปประกอบสำนวนคดี มาดูว่าจะเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไร

นางสมสุข ได้ยื่นคำร้องขอคัดและรับรองข้อมูลทะเบียนราษฎร ของบุคคลในพินัยกรรมของนางสมจิตร จำนวน ๖ ราย ประกอบด้วย นายบุญนำ นางประจวบ นายนิพนธ์ นางกัญหา นางนงเยาว์ นางนิสา ต่อนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกลาง โดยอ้างว่า เพื่อนำข้อมูลไปใช้ประกอบเป็นหลักฐานในการขอเพิกถอนผู้จัดการมรดกต่อศาลจังหวัดชลบุรี ตามรายงานกระบวนการพิจารณาความแพ่ง หมายเลขคดีดำที่ พ๕๐๘/๒๕๓๓ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ระหว่างนางสมสุข ผู้ร้อง นางสาวศรีศรี ผู้คัดค้าน โดยนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกลาง ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากรายงานกระบวนการพิจารณาคดีของศาลจังหวัดชลบุรี ไม่ปรากฏความสัมพันธ์เชื่อมโยงความเป็นผู้มีส่วนได้เสียระหว่างนางสมสุข กับบุคคลที่มีรายชื่อในพินัยกรรมทั้ง ๖ ราย ที่อาจร้องขอให้นายทะเบียนตรวจ คัดสำเนารายการ หรือให้นายทะเบียนคัดและรับรองสำเนาทะเบียนบ้าน ทะเบียนคนเกิด หรือทะเบียนคนตายได้ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบกับข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้งหากข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอเป็นประโยชน์ในการพิจารณาของศาล นางสมสุข อาจขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานเอกสารจากหน่วยงานที่ครอบครองพยานเอกสารนั้นได้ นางสมสุข จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า ตามที่นางสมสุข ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับทะเบียนราษฎรของบุคคลตามรายชื่อในพินัยกรรมของนางสมจิตร จำนวน ๖ ราย เพื่อใช้ประกอบสำนวนคดี ซึ่งการขอข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แม้ผู้ขอไม่จำเป็นต้องมีส่วนได้เสียก็สามารถขอได้ก็ตาม แต่กรณีนี้ นางสมสุขไม่ได้มีชื่ออยู่ในพินัยกรรมฉบับดังกล่าว จึงไม่ใช่ผู้มีส่วนได้เสียที่จะขอข้อมูลทะเบียนราษฎรได้ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๓๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง ชักซ้อมการปฏิบัติเกี่ยวกับการขอคัดสำเนาเอกสารทะเบียนประวัติราษฎร ข้อที่ ๒ สรุปความได้ว่า ข้อมูลประวัติทางทะเบียนของบุคคล เช่น ทะเบียนครอบครัว ผู้ที่สามารถขอคัดข้อมูลดังกล่าวได้จะต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ถ้าเป็นการขอคัดโดยคู่กรณีหรือคู่ความกับเจ้าของรายการ จะต้องแสดงหลักฐานให้ปรากฏถึงการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย เช่น หลักฐานการแจ้งความคดี หมายจับ เป็นต้น ประกอบกับข้อมูลทะเบียนราษฎรเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีข้อมูลส่วนบุคคลรวมอยู่ด้วย การเปิดเผยอาจเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้วเห็นว่า การที่กรมการปกครองปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่นางสมสุข ยื่นคำร้องขอ ชอบแล้ว

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ - ๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๑๓๑/๒๕๖๘

นายอาทิตย์ จรจรส์ นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”